

Svar på skriftligt spørgsmål om att främja användningen av Östersjöfoder i fiskodling

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 702/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Jenni Pitko /gröna m.fl.:

*Vilka incitament ämnar regeringen införa för att främja användningen av Östersjöfoder i fiskodling
eller på vilka andra sätt ämnar regeringen främja användningen av Östersjöfoder?*

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

I enlighet med statsminister Marins regeringsprogram främjas användningen av Östersjöfoder i fiskodlingen och det tas fram incitament för minskade utsläpp av näringsämnen och lösningar som grundar sig på cirkulär ekonomi (såsom recirkulationsodling och Östersjöfoder) ska skapas. På samma sätt verkställs åtgärder för utveckling av miljötillståndssystemet för fiskodling med beaktande av skyddsnivån för vattenmiljön.

I Finland färdigställdes 2016 en fiskmjölsfabrik som använder strömming och vassbuk som fångats i våra närvatten för framställning av fiskmjöl. Av fiskmjölet framställs Östersjöfoder som används för fiskodling. Användningen av Östersjöfoder innebär att näring som redan finns i havet recirkuleras vilket minskar näringsbelastningen som kommer med foder från andra hav. I framställningen av fiskmjöl avlägsnas även dioxin- och pcb-föreningar från Östersjön och från fiskmjölet.

Östersjöfoder används redan allmänt i fiskodlingen. Det finns emellertid ingen etablerad definition för Östersjöfoder vilket försvårar uppföljningen och användningen. Därför är det viktigt att definiera fodret och sålunda säkerställa ett jämlikt bemötande av de industriella aktörerna samt skapa förutsättningar för främjande av användningen av Östersjöfoder och uppföljningen av detta. Jord- och skogsbruksministeriet har redan inlett arbetet med att ta fram en definition tillsammans med foderindustrin, branschen, forskningen och förvaltningen. Samtidigt tas det fram en gemensam plan för utvidgning av användningen av Östersjöfoder och en hållbar tillväxt som baserar sig på den.

I miljöskyddslagen ingår inte bestämmelser som man kan stöda sig på för att i miljötillstånd beakta användningen av Östersjöfoder som en faktor som direkt stöder en ökad produktionsmängd. Den som ansöker om miljötillstånd kan emellertid redan nu i sin ansökan om tillstånd förbinda sig att använda Östersjöfoder vilket som en frivillig åtgärd kan tas upp i tillståndsansökningen. Vid remissförfarandet om miljötillstånd och i motiveringarna till ett beslut verkar detta ha ökat

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 702/2020 rd

den allmänna acceptansen för ansökan. Dessutom kan Forststyrelsen i samband med uthyrning av statens vattenområden för fiskodling uppmuntra till att Östersjöfoder används.

Den allt mer omfattande användningen av Östersjöfoder ökar och upprätthåller fiske efter strömming och vassbuk och bidrar till att fiskekvoterna utnyttjas till fullo. Med de näringsämnen som den med Östersjöfoder odlade fisken binder avlägsnas betydande näringsmängder ur havet. Finlands kvoter för strömming och vassbuk har under de senaste åren inte kunnat utnyttjas fullständigt på grund av Rysslands handelsförbud och på grund av att foderindustrins efterfrågan har minskat. Produktionen av Östersjöfoder har emellertid lett till en betydande ny efterfrågan på strömming och vassbuk. För tillfället utnyttjar fiskmjölsfabriken en stor del av strömmings- och vassbukfångsten i framställningen av inhemskt fiskmjöl. Utan fiskmjölsfabriken och framställningen av Östersjöfoder kunde en betydande del av fiskekvoterna förbli outnyttjade.

Jord- och skogsbruksministeriet skapar förutsättningar för en hållbar tillväxt av vattenbruksproduktionen genom att inrikta forsknings- och utvecklingsåtgärder samt investeringsstöd på utvecklingen av branschen och på att minska miljöeffekterna och främja en konstruktiv dialog mellan intressentgrupperna. Ett av de viktigaste utvecklingsområdena även i framtiden är ett så brett ibruktagande som möjligt av den lösning för cirkulär ekonomi som grundar sig på Östersjöfodret. Ministeriet har nyligen sänt på remiss ett program för främjande av inhemsk fisk som även har som mål att öka användningen av Östersjöfoder. Användningen av Östersjöfodret är även en åtgärd i havsvården.

Genom användningen av Östersjöfoder kan fiskeodlingsbranschen utöka hållbarheten av sin produktion. Fiskodlingen spelar en marginal roll för näringsbelastningens helhet och dess effekter kan trots den ökande produktionen bibehållas låga genom användning av Östersjöfoder, placering av anläggningar på öppna havet och genom fortgående utveckling. Det är viktigt att man i Finland kan odla mer fisk och öka självförsörjningen av fisk så att utvecklingen inte äventyrar uppnåendet och upprätthållandet av en god status för havsmiljön. Fisk är inte bara ett hälsosamt och klimatvänligt livsmedel utan också en ytterst effektiv producent av djurprotein.

Helsingfors 16.10.2020

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä